

Grafika: GAÁL ÉVA

ÁRA: 7,50 Ft

1988. DECEMBER

a Magyar Úttörők Szövetségének
lapja, 3—7 éves gyerekeknek.

Kiadja az Ifjúsági Lap- és
Könyvkiadó Vállalat.
Felelős kiadó:
dr. Király G. István.
Kiadóhivatal:
Bp., Révay u. 16. 1374.
Telefon: 116-660

88.0675 Kossuth Nyomda, Budapest
Felelős vezető:
Bede István vezérigazgató

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető bármely
hírlapkézbesítő postahivatalnál,
a Posta hírlapüzleteiben és a
Hírlapelőfizetési és Lapellátási
Irodánál (HELIR)
Budapest XIII., Lehel u. 10./a.
közvetlenül vagy postautalványon,
valamint átutalással a
HELIR 215.96162
pénzforgalmi jelzőszámára.
Előfizetési díj:
negyedévre 22,50,
félévre 45 Ft,
egy évre 90 Ft.
INDEX 25.193 HU-ISSN 0230-1032

Szerkesztőség:
Budapest XI., Orlay u. 4.
Levélcím:
Budapest, Postafiók 112. 1502.
Telefon: 668-457

Főszerkesztő: DÖBRENTEY ILDIKÓ
Olvasószerkesztő: Baktay Miklós
Képszerkesztő: Pócs Mara
Levelező: Forgách Balázs
Adminisztrátor: Bálint Lajosné

A beküldött kéziratokat
nem őrizzük meg
és nem küldjük vissza.
XXXII. évfolyam. 12. szám.

Minden kisded nagy ígére

CSORBA PIROSKA

Mesélj rólam

Mesélj anya,
milyen voltam,
amikor még kicsi voltam?
Az öledbe hogyan bújtam
és tehozzád hogyan szóltam,
amikor nem volt beszédem?
Honnan tudtad mit kívánok?
Megmutattam a kezemmel?

Mesélj rólam!
Hogy szerettél?
Engem is karodba vettél,
meleg tejeddel etettél,
akárcsak a testvéremet?
Gyönyörködtél akkor bennem?
Úgy neveztél: KICSI LELKEM?

És amikor még nem voltam,
a hasadban rugdalóztam,
tudtad-e, hogy milyen leszek,
milyen szépen énekelek?
Sejtetted, hogy kislány leszek?

Mesélj anya, mesélj rólam!
Mesélj rólam!
Milyen lettem,
amikor már megszülettem?
Sokat sírtam
vagy nevettem?
Tényleg nem volt egy fogam sem?

Ha én nem én lettem volna,
akkor is szerettél volna?

A fényképtörténet szereplői:
Zsuzsa édesanya
Zsuzska nagytestvér
Tamás kisded

Mialatt Katkó Tamás fényképezett,
János édesapa
és Dóri,
a középső testvér,
a lámpákat tartotta.

Fotó: KATKÓ TAMÁS
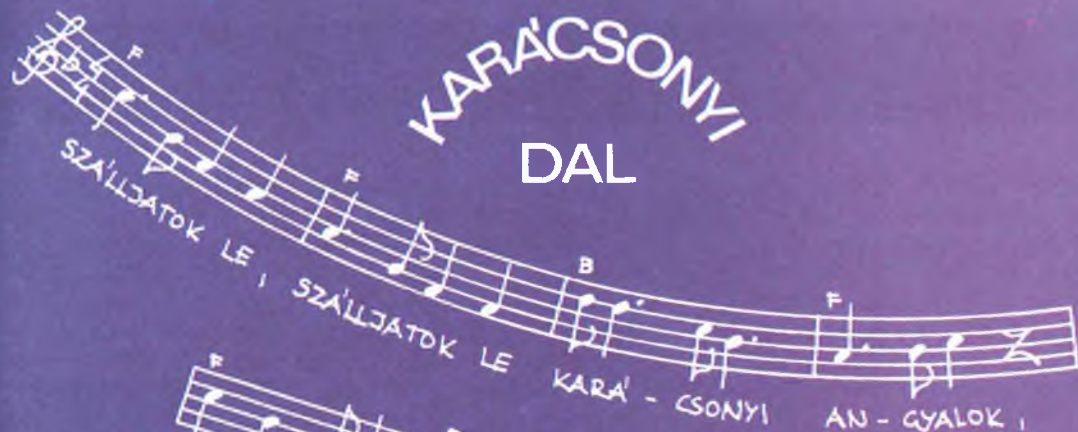
A karácsonyi asztalt Homoki-Nagy Katalin és dr. Farkas István terítette meg és fényképezte le.

Te is széppé teheted az ünnepi asztalt, ha papírból hópelyhet vágsz ki, színes bogyókat gyűjtesz, vagy vásárolsz.

A búzát Luca napján (december 13-án) szokás elültetni, minden nap locsolni kell, akkor lesz ilyen selymes karácsonyra.
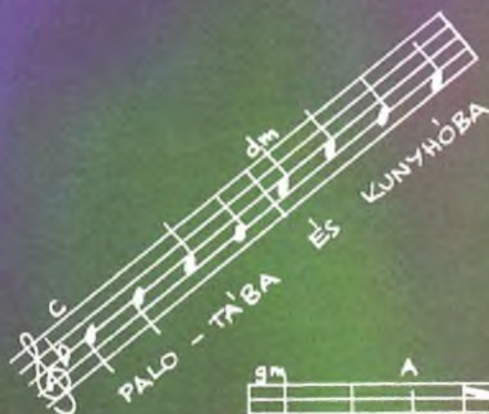
KARÁCSONYI DAL
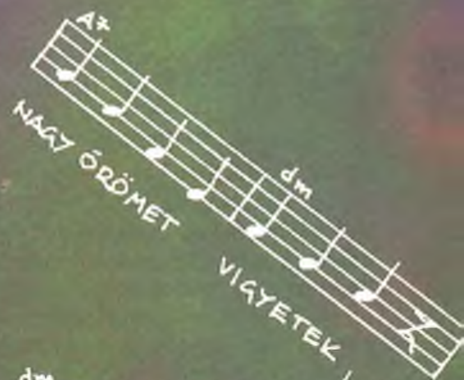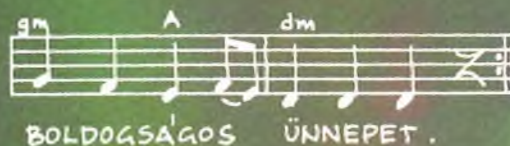

Dal és kép: GRYLLUS VILMOS
Vas megyei népi szöveg, gyűjtötte: DEVECSERY LÁSZLÓ

HORGAS BÉLA

Mex kandúr és Zsu

Zsumbizsum varázsló sok-sok éve járja már a világot. Szakállában évről évre több a fehér szál, de azért még nem mondható öregnek. Százötven éves lehet, ha sokat mondok, száznegyvenkilenc, ha keveset. De nem is az évek száma fontos, hanem a zsebeké, mert Zsumbizsumnak sok, számtalan sok zsebe van. A nadrágján, az ingén hordja a kisebb zsebeket, köpenyén a nagyobbakat, az emeletes és a rejtett zsebeket, a zsebek belső falába dugott oldalsó és hátsó-alsó zsebeket. Valóságos zsebrengeteg! Homályos zseb-zsákok és szűk zseb-átjárók, zseb-terek nyílnak egymásba Zsumbizsum összevissza foltozott, bő köpenyegében.

Zsumbizsum, a zsebes varázsló egész esztendőben úton van. Hajtja őt a kíváncsiság.

Karácsonyra mindig hazatér. Ilyenkor már tele van a rengeteg zsebe azzal a sok mindenfélével, ami világszerte belekerül. Némelykor nem is akarja, és a zsebek mégis telnek: ott zsibong, lapul, feszül, hever, vár szinte az egész világ. Karácsonykor aztán kirakosgatja zsebeit, valamelyest rendet csinál, hogy az új esztendőben érkező tapasztalatoknak legyen helyük. A rendcsinálásban legfőbb segítője Mex kandúr, a varázsló öreg barátja.

Mex kandúr sok mindenben éppen az ellenkezője Zsumbizsum varázslónak — legalábbis kívülről nézvést: nincs zsebe! Mondhatnánk: egy szál ruhában járja a világot... Mondhatnánk, de nem lenne egészen helyes, mert Mex ruhája sok szál szőrből való, méghozzá eléggé gubancos, csapzott szőrből. Ő is

úton van egész évben s karácsonykor tér haza, ő a varázsló lakótársa.

Mex kandúr és Zsumbizsum varázsló minden karácsonykor megajándékozzák egymást, méghozzá egy mesével: a legkülönösebb mesével: a legkülönösebb történettel, ami abban az évben megesett velük.

Ezen a karácsonyon Mex kezdte a mesét.

— Olyan mesét kapsz idén tőlem, hogy elámulsz!

— Ezt meg hogyan értsem, Mex, vén csavargó? Miféle ravaszságot sütöttél ki a tetők világában, ahova én még egyszer sem merészkedtem, no, hadd halljam!

— Nem is ajánlanám a tetőket, Zsumbizsum, mert lepottyannál és nyakad szegnéd!... De hadd kezdjem a mesét... Idén, miután bejártam kedvenc helyeimet és találkoztam híres barátaimmal, többek között Makár Vikivel a londoni tűzfalak között és Behemóttal a moszkvai kupolákon, elkerültem egy királyhoz, ahol évek óta különös vetélkedés folyik a legnagyobb hősök között — hiába!

— De Mex! — kiáltott Zsumbizsum. — Milyen furcsa, hogy az idén én is egy királynál jártam, ahol hasonlóképpen vetélkedtek a hősök!

— Úgy? — kérdezte Mex. — És aztán milyen volt az a király?

— Zöld! — felelte Zsumbizsum. — A szakálla zöld kender, a szeme zöld dió, a keze zöld fűzág...

— No, az én királyom meg kék... A szakálla kék kukoricahaj, a szeme kék kavics, és a keze... Nos, keze nincs, mert szárnya van, és az is kék.

— Látni való, Mex, hogy két különböző királynál jártunk.

— Eszembe se jutott, hogy egynél

...mbizsum varázsló

Grafika: HORGAS ÁDÁM

jártunk. Ugyanis a mese a továbbiakban úgy szól, hogy a hősök egy kulcs körül viaskodnak. Azt kell kitalálniok vagy előteremteniök, amit az ősrégi kulcs nyit, de senkinek se sikerül. A király bosszús, el akarja dobni a kulcsot, én meg elkérem tőle és elhozom neked karácsonyi ajándékul, Zsumbizsum. Tessék!

Mikor a kandúr letette a kulcsot, a varázsló ezt mondta:

— Ez lehetetlen... és... hihetetlen...

— Nem tetszik a mesém? — kérdezte Mex sértetten.

— Barátom, ez csodálatos — mondta Zsumbizsum. — Mert az én mesémben az én királyom hősei meg egy ősrégi szekrényke körül ügyeskedtek. Kulcsot kerestek hozzá, de hiába. Mikor a király dühösen eldobta a szekrénykét, éppen az én zsebembe esett, és elhoztam neked ajándékba, tessék!

Ámult és bámult a két barát a szekrénykére és a kulcsra, aztán Zsumbizsum ezt suttogta:

— Látod, Mex, mit tesz a barátság és a karácsony?

— Látom, Zsumbizsum... Mégis egy történetben jártunk...

— Bizony — bólogatott Zsumbizsum. — Aztán tudod-e, hogy mi következik ebből?

— Sejtem — rebegte Mex. — A te kulcsod nyitja az én szekrénykémet.

— Fordítva — mondta Zsumbizsum. — Az én szekrénykémet nyitja a te kulcsod.

— Most megoldódik a nagy titok.

— Akkor én ki is nyitom... — emelte fel a kulcsot a varázsló.

— Nyissad, ó, nyissad, barátom — szólt ünnepélyesen a kandúr.

— Megérdemeljük, azt hiszem.

És ekkor Zsumbizsum elfordította a kulcsot és a zár azt mondta, csett, és akkor Mex is fordított rajta egyet, és a zár azt mondta, klatty. De nem nyílt. Próbálták így és úgy, majd úgy és így, de a zár sehogy sem engedett. A kulcs nem nyitotta a szekrénykét.

A két barát hümmögve nézett egymásra. Miféle mese ez? Miféle játék az ilyen?

— Úgy látszik, Mex — mondta Zsumbizsum —, még nem érdemeltük meg.

— Még nem — biccentett Mex. — De jövőre talán, talán...

— Tovább kell járni a világot — dünnyögte Zsumbizsum.

— Még szerencse — tette hozzá Mex.

— Mi lenne velünk, ha kinyílt volna...

— Így legalább semmi sem változott...

Zsumbizsum erre felhúzta az orrát.

— De. Ilyen szép karácsonyi ajándékom még soha sem volt.

— Nekem se — hagyta helyben Mex.

A két barát egymás szemébe nézett és hallgattak szépen. Egészen csöndesen hallgattak, olyan csöndesen, hogy egyetlen szót sem szóltak, csak a lélegzetvételük hallatszott.

KÁNTOR ZSUZSA

ÉS HOL VAN HAMIL?

— Hát ez így — mondta Füfü —, sehogy se lesz jó. Mióta iskolás, korán megy, későn jön, és akkor is csak ül az asztalnál. Tanul.

A Kislányról beszéltek, persze.

— Olvas, meg ír — mondta Hamil.

— Karácsonyig mindent tudni fog — dünnyögte Abu —, mi meg semmit. Akkor aztán majd szóba se áll velünk. Öregek vagyunk. Buták.

A lógófülű megmérgelődött:

— Százszor megbeszéltük, hogy kell viselkedni. Mindenről hallottunk, mindent tudunk! Nahát — ehhez tartsd magad, Abu. És semmi csodálkozás: Jé..., és: Nahát!... Megértetted végre? Hanem azért — vakkantotta — tanulhatnánk mi is valamit. Tanuljunk, mondjuk — idegen nyelveket.

A kis sárga mackó a piros pántlikával a nyakában felbrummogott:

— Nagyon jó! Miből áll az? Semmiből se áll. Olyan szókat kell mondani, hogy senki se értse meg. Az a fontos. Hogy gyorsan peregjen a szó és semmi értelme se legyen. Ez a szabály.

— Úgy-úgy — örvendezett Füfü — társalogjunk; idegen nyelven. Az finom. Előkelő. Majd bámul, aki hallja. Honnan jönnek ezek?

Jól van, megpróbálták.

Ment a társalgás a szoba sarkában, a szekrény mögött. Csobogott, mint a patak:

— Idemáré, Odamáré, Bugramáré!

— Csillicsalla, csallacsilli, Toccs!

— Ojalé, Olajó, Ajolé!

Hamil után Füfü, őutána Abu, aztán megint mackócska jön — alig bírták kivárni a sorukat. Hamil-mackó kiváltképp türelmetlenül ugrándozott, és addig-addig, amíg lepottyant a sámliról. Beszorult a szekrény meg a fal közé. Na amíg onnan kikecmereg! ... Jól odaszorult.

— Segítsünk? — szólongatták.

Szikrázott a szeme, úgy beverte a fejét. De csak morgott:

— Kiveckelődök innen magam is.

Csakhogy közben egészen bealkonyult.

Odajön a Kislány hozzájuk —, mert ő minden este odajön és beszélgetnek egy kicsit —, látja, ketten vannak csak.

— És hol van Hamil? — kérdezi, mire Füfü nagy mesébe kezd, hogy így meg úgy, épp idegen nyelven beszéltek, mikor hirtelen sistergés-villanás, de olyan! — be kellett hunyni a szemüket. És mire kinyitják — eltűnt Hamil-mackó.

Kis korall-lánc a nyakában, szájába kapja a Kislány —, ő mindig, ha csodálkozik:

— Úúúúgy — azt mondja — idegen nyelven? És ki érti azt?

Mondják mind a ketten, hogy senki. Azt senki a földön.

Oldalt hajtja a Kislány a fejét, úgy néz rájuk:

— Ha senki a földön, akkor egy másik bolygón értik csak meg, igaz?

Felnyiffan erre Füfü, hogy így van, pontosan. Egy távoli bolygón beszélik ezt a nyelvet. Ők meg most tanulják. Már elég jól megy. De lehet, hogy valamit elvétett Hamil. Talán azt mondta véletlenül: gyertek értem! — ottan meg vették az üzenetet. Itt termett érte valaki és elvitte.

— Na persze-persze — mondja a Kislány —, ez csak így lehetett. Sugárpályán ideszikrázott

érte a bolygóközvetítő, hogy felvegyék a kapcsolatot.

— Pontosan így! — lelkendezik Füfü —, mi is így gondoljuk.

— Az ám! — szipog Abu —, így valahogy.

— Borzasztó! Most aztán hova leszünk nélküle? Volt-nincs Hamil. — De mintha pillantása a szekrény sarkát érné. Mintha látná a Kislány, hogy kuksol ott valaki. De hamar elkapja onnan a tekintetét. Már csak Füfüre néz:

— Nem tudnád visszahívni? Azon a bolygónyelven, amit tanultatok. Te olyan okos vagy, Füfü!

Jólesik ez Füfünek nagyon: „te olyan okos vagy!"

Már miért ne tudnám, tüstént kedik, azonnal leadom az üzenetet. Ha ő azt mondta: gyertek értem! — én majd fordítva mondom azt, amit ő, és akkor abban benne lesz: hozzátok vissza Hamilt! — Hanem akkor mindnyájan hunyjuk le a szemünket, mert sistergő sistergés lesz, és vakító villanás!

Jól van, így lesz — megígérik. Füfü pedig elkiáltja magát:

— Bugramáré, Odamáré, Idemáré!

Ígérték, hogy behunyják a szemüket, de egy icipicit kukucskálnak azért, és Abunak úgy tűnik, hogy a Kislány lenyúl a szekrény sarkába szorult Hamilért, Füfü pedig pofácskája elé csapkodja egyik mancsát, és úgy tesz, mint egy motor:

— BRRRR..., SRRRR...

Volt villanás is biztosan, káprázatos. És mire kilobbant —, előttük áll a kis sárga mackó, Hamil. Kópésan csillog a szeme, épphogy a nyakkendője áll csáléra egy kicsit. De azt a Kislány megigazítja neki mindjárt:

— Csakhogy visszaértél! Milyen az az idegen bolygó, ahol voltál, Hamil?

Ő meg széttárja a karját:

— Hát — nagyjából, akár a miénk. Készülnek a karácsonyra. Csupa csillagszóró az egész. Szikrázott a szemem is belé.

MOSONYI ALIZ

A rongyoszsák meséje

Volt egyszer egy nagy zsák.
Nézi a király, nézi a királyné. Huuú, micsoda nagy zsák! Fogjuk meg! Hol az arany, hol az ezüst? Nézik, nézik, nincs ebben a zsákban semmi. Csak egy kis rongy, csak egy kis gyöngy, csak egy kis gomb. Csupa kacat, csupa vacak, nem kell. Dobjuk ki.
Nézi a szakács, nézi a szakácsné. Huuú, micsoda nagy zsák! Fogjuk meg! Hol a sonka, hol a kolbász? Nézik, nézik, nincs ebben a zsákban semmi. Csak egy kis rongy, csak egy kis gyöngy, csak egy kis gomb, csak egy kis csipke, csak egy kis cérna. Csupa kacat, csupa vacak, nem kell. Dobjuk ki!
Nézi a tudós, nézi a tudósné. Huuú, micsoda nagy zsák! Fogjuk meg! Hol a sok könyv, a térképek, a számológépek? Nézik, nézik, nincs ebben a zsákban semmi. Csak egy kis rongy, csak egy kis gyöngy, csak egy kis csipke, csak egy kis cérna, csak félpár kesztyű, csak egy félpár zokni. Csupa kacat, csupa vacak, nem kell. Dobjuk ki!
Nézi a zenész, nézi a zenészné. Huuú, micsoda nagy zsák. Fogjuk meg! Hol a trombita, a hegedű, a fuvola, a zongora? Nézik, nézik, nincs ebben a zsákban semmi. Csak egy kis rongy, csak egy kis gyöngy, csak egy kis gomb, csak egy kis csipke, csak egy kis cérna, csak egy félpár kesztyű, csak egy félpár zokni, csak egy kis tüll, csak egy kis toll. Csupa kacat, csupa vacak, nem kell. Dobjuk ki!
Nézi a tolvaj, nézi a tolvajné. Huuú, micsoda nagy zsák! Fogjuk meg! Hol az arany, hol az ezüst, hol a sonka, hol a kolbász, hol a számológép, a trombita, a zongora? Nézik, nézik, nincs ebben a zsákban semmi. Csak egy kis rongy, csak egy kis gyöngy, csak egy kis gomb, csak egy kis csipke, csak egy kis cérna, csak egy félpár kesztyű, csak egy félpár zokni, csak egy kis tüll, csak egy kis toll, csak fonál, csak fakanál. Csupa kacat, csupa vacak, nem kell. Dobjuk ki!
Nézi, nézi egy gyerek. Huuú, micsoda nagy zsák! Megfogom. Mi van benne? Van benne rongy, van benne gyöngy, van benne gomb! Egy kis csipke, egy kis cérna, félpár kesztyű, félpár zokni, egy kis tüll, egy kis toll! És fonál! És fakanál! Csupa rongy, csupa gyöngy, csupa csipke, csupa cérna, félpár kesztyű, félpár zokni és fonál és fakanál! Huuú, micsoda jó zsák! Veszek belőle egy kis rongyot, egy kis gyöngyöt, egy kis gombot, csipkét, cérnát, félpár zoknit, tüllöket és tollakat, és fonalat és fakanalat és **IDENÉZZ!**

Csak nézett a király meg a királyné, a szakács meg a szakácsné, a tudós meg a tudósné, a zenész meg a zenészné, a tolvaj meg a tolvajné! Csak nézett, nézett! Hogy mi lett a kacatból, a vacakból! Nézhetnek most már!

KISDED SZÜLETETT

(betlehemes játék óvodásoknak)

Fotó: HARIS LÁSZLÓ

Csorba Piroska itt közölt betlehemes játéka a Dörmögő Dömötör pályázatának győztes munkája.

Ezúton mondunk köszönetet a pályázat bírálóbizottságának elmélyült és előrevivő munkájáért.

A bizottság tagjai:

T. Aszódi Éva szerkesztő
Tészabó Júlia
Dr. Vekerdy Tamás pszichológus
Levente Péter színész – rendező
Gaál Éva grafikus
Trencsényi László pedagógus
Györkőné Farkas Veronika óvónő
Hadnagy Józsefné Anikó óvónő
Horváth Tiborné Tóth Anna óvónő
Kertessyné Raffai Mária óvónő
Simon Csabáné óvónő
Vasánszki Józsefné óvónő

SZEREPLŐK: **Mesélő** *(Narrátor)*
Angyal
Gáspár
Menyhért } **a három**
Boldizsár } **napkeleti**
Pásztorok } **bölcs király**
Mária

A játékban négy pásztor szerepel, de számukat tetszés és lehetőség szerint lehet akár csökkenteni, akár — a szövegüket több részletre bontva — növelni.
Amennyiben a szereplők papírfigurák — a Dörmögő mellékletéből — akkor legyen közöttük még egy csillag is, ha élő szereplőkkel játsszák, akkor a csillagot az Angyal viszi a kezében — a három király előtt stb.
Ha gyermekek játszanak, akkor — tetszés szerint — lehet a Betlehem papírból készült, amit a megfelelő résznél az Angyal tesz le a színre. De szebbnek és hatásosabbnak tartom, ha „igazi" játékbaba fekszik a jelképes jászolban, s Máriát is, az állatokat is gyerekek játsszák. Annál is inkább, mert így közülük többet be lehet vonni a játékba. Fontosnak tartom, hogy a játék előtt a szülő, az óvónő sokat beszélgessen a gyerekekkel a karácsonyról, arról hogy milyen öröm az, ha egy családban kisgyermek születik. Beszélgessenek arról — játsszák is el — milyen ünnep a születés egy családban, hogy aki most születik, abból még minden lehet. Innen kiindulva vezesse át Jézus születéséhez, a keresztény mitológiához — a maguk szintjén — a gyerekeket.

Csorba Piroska

KISDED SZÜLETETT

Szín: „Sötét” rét, ahol négy pásztor tanyázik. Egyikük botjára támaszkodva őrzi a nyájat, a másik ásít, a harmadik lepihent stb. A fény majd akkor jelenik meg, amikor — a csillagot kezében tartva — „beröpül” az Angyal. Megjelenésekor halk karácsonyi zene szól*(hat)*. A szereplők további mozgását nem jelzem külön *(a pásztorok megriadása stb),* hiszen a szövegből jól kikövetkeztethető.

Mesélő:
Régen történt, nagyon régen,
távol tőlünk, más vidéken
— néhány pásztor nyájat őrzött
kinn, a sötét éji réten,
mikor egyszer nagy fényesség
ragyogta be azt az estét,
s Angyal szállt alá a rétre.
Nézték a pásztorok félve,
megrettenve, megigézve.
És az Angyal akkor így szólt:

Angyal:
Ne féljetek, emberek!
Nagy örömöt hirdetek,
mert kisgyermek született
Betlehemben!
Ő az, akit vártatok,
kit mindenki áhított.
Békét oszt közöttetek
s a Világ királya lesz:
Jézus a neve.

Első pásztor:
Álmodom-e, vagy valóság?
Éjszaka van világosság?

Második pásztor:
Angyal hozott üzenetet,
én bizony fölkerekedek,
megkeresem Betlehemet,
Betlehemben a kisdedet.

Harmadik pásztor:
Várj meg, én is veled megyek!

Negyedik pásztor:
Engem itt ne hagyjatok,
én is kíváncsi vagyok!

Első pásztor:
Üres kézzel nem mehetünk,
illik — ajándékot vigyünk.

Mesélő:
A pásztorok elsiettek,
megkeresni a kisdedet.
Eközben napkelet felől
három király — Gáspár elöl,
aztán Menyhért s Boldizsár
ajándékkal indul már.

Gáspár, Menyhért, Boldizsár:
Gáspár, Menyhért, Boldizsár
valamilyen jelre vár.

Gáspár:
Merre menjünk, hol keressük,
a helyet el ne tévesszük,
megtaláljuk, megcsodáljuk,
térdre borulva imádjuk.

(Megjelenik az angyal, kezében magasra emelve a csillagot)

Menyhért:
Csillag ragyog égi réten,
az legyen az én vezérem.
Hol a csillag majd megáll,
szívem nyugalmat talál.

Gáspár, Menyhért, Boldizsár:
Hol a csillag majd megáll,
szívünk nyugalmat talál.

(A szín most vált át Betlehemre.)

Mesélő:
Betlehemi istállóban
szalmán fekszik ágy helyett
s szendereg egy kisgyerek.
Pólyájával betakarja,
énekével elringatja
édesanyja: Mária.

Fotó: HARIS LÁSZLÓ *A gyurmafigurákat* HORVÁTH KRISZTINA *készítette.*

Mária:
Szememen a könny a fátyol,
kicsi fiam biztos fázol,
nincsen bölcsőd, csak egy jászol,
szememen a könny a fátyol.

Mesélő:
És a jámbor állatok
szépen körbeállnak ott.
Szelídszemű tehenek
lehelnek rá meleget,
néma juhok nézegetik,
párájukkal melengetik.
Ám hirtelen kopogtatnak:
a királyok már itt vannak.

Gáspár:
Messze napkeletről jöttünk,
fényes csillagot követtünk.

Menyhért:
Fényes csillag azt mutatta,
megszülettél Kisjézuska!

Gáspár, Menyhért, Boldizsár:
Gáspár, Menyhért, Boldizsár,
látod ím, előtted áll.
Fejet hajtunk, letérdelünk,
kicsi Jézus, ünnepelünk.

Boldizsár:
Fogadd el az ajándékunk,
benne van a jószándékunk,
hoztunk aranyat, tömjént, mirhát,
kérve kérünk, hogy ne sírj hát!

Mesélő:
Kicsi szemét föl is nyitja,
mosolyog már a Jézuska.
Most valaki halkan kopog,
megérkeztek a pásztorok.

Első pásztor:
Adjon isten szép jó estét!
Köszöntjük a kisdedecskét!

Második pásztor:
Épp vigyáztunk a nyájunkra,
Angyal jelent meg számunkra,
azt mondta: világra jöttél,
hogy minden embert szeressél.

Harmadik pásztor:
Mi már oly régóta várunk,
beleőszült a szakállunk.

Első és negyedik pásztor:
Úgy örülünk, úgy örülünk,
mindjárást táncra perdülünk.

Második pásztor:
Pszt! Most ne bolondozzatok,
hátha éppen aludni fog...

Harmadik pásztor:
Jaj, én úgy örülök neked,
két szememből a víz pereg.
Ha egy kisded megszületik,
öregember már könnyezik,
sír a szeme, úgy örül,
hogy már nem lesz egyedül.

Első pásztor:
Annyit mondok én tinéktek,
minden kisded nagy ígéret.

Második pásztor:
Fejünket mi is meghajtjuk
s ajándékunkat átadjuk:
hoztunk sajtot, vajat, tejet
s örömünket hoztuk neked.

Mesélő:
A jászolt mind körbeveszik
Kisjézuskát ünnepelik.
Csillag ragyog égi réten,
s a jászolban fekszik szépen
rongypólyába betakarva
az újszülött Kisjézuska.
Édesanyja elringatja,
énekével altatgatja.
Fejet hajtanak a bölcsek
és elmennek, ahogy jöttek.
Elbúcsúznak a pásztorok,
elpihennek az állatok.
Üres szalmán a jászolba'
rongypólyával betakarva
álmodik a Kisjézuska.

Az állat-orvosnál

Amíg a védőoltást meg nem kapja, Rókásárki Cézárt nem szabad letenni az utcára, fűre, nehogy fertőző betegséget kapjon. Ölben visszük mindenhová.

A villamoson Rikkinek is lyukasztunk jegyet. IGAZI kiskutya? — kérdezi egy kislány. Szabad egy kicsit megsimogatni? — kérdezi a barátnője. Körénk gyűlnek a gyerekek. Eszter büszkén fogadja a látogatókat, még azt sem bánja, hogy RIKKANCS megtámadja blúzán a piros nyuszigombokat.

Amíg a DOKTOR bácsi egy megrémült cicát kezel a másik szobában, nézegetjük a rendelőben a képeket:

bocikat

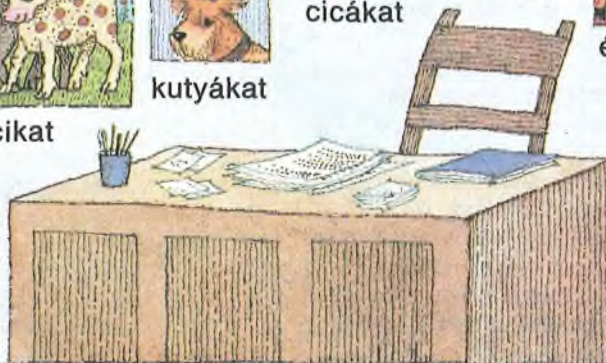
kutyákat

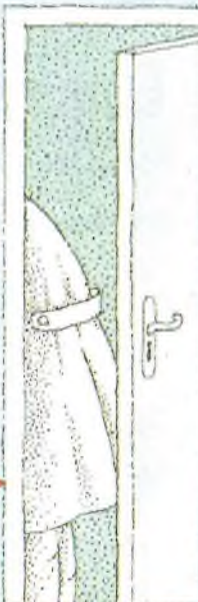
cicákat

és lovakat

Elábrándozom:

milyen jó, hogy éppenséggel nem egy LOVAT tartok! Hogyan utaztunk volna a villamoson az orvosi rendelőig?

Nyájasan RIKKIRE tekintek: nem is olyan nagy gond ez a pici kölyök!

Rókásárki Cézár IGAZI HŐS!
Meg sem nyikkant, mialatt a védőoltást beadták. Saját kis könyvecskét kap, ahova a DOKTOR bácsi beírja az oltásokat és betegségeket.

Most még további 5-6 napot várnunk kell, amíg az injekció hat és RIKKIT letehetjük a földre.

Írta és rajzolta: GAÁL ÉVA

KOCSIK, KORDÉK, SZEKEREK

Ha azt mondom, kocsi, mire gondolsz? Volvóra? Opelre? Ladára vagy Trabantra? A dédszüleidnek biztos a lovaskocsi jutott volna eszükbe!
A gépkocsi viszonylag új találmány, de az emberek már régóta közlekednek. A kerék feltalálása után gyorsan rájöttek, hogy még a gördülő szekeret is nehéz húzni, ha jól meg van pakolva. A legjobb segítségnek a már háziasított, békés állatok bizonyultak. Az már az éghajlattól is függött, hogy melyek voltak ezek az állatok.
Európában szekérhúzásra főleg ökröket

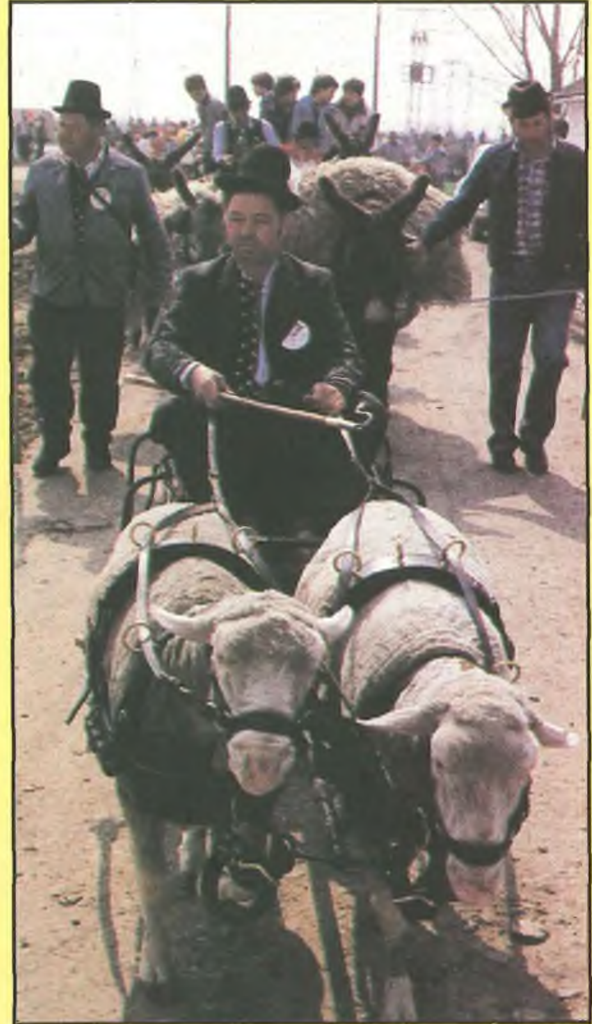

Fotó: KUNKOVÁCS LÁSZLÓ

használtak és használnak gyakran még ma is, nagyvárosokban pedig még mindig láthatsz hintók elé fogott lovakat. A csacsi húzta kordé is mindennapos látvány volt, de a bárányfogat csak ünnepi alkalomra, a gyerekek szórakoztatására állt elő. Más vidéken, például a hideg Északon nem éltek volna meg ezek az állatok. Az eszkimók pompás kutyákat fogtak szánjaik elé, s a Télapó mesebeli csilingelő szánját rénszarvasok húzzák.

B. K.

Októberi rejtvényeink helyes megfejtései:

Csonka papagájok
Kiegészítések: karmok, szárnyak; balról, jobbról, farktollak
Földalatti labirintus
A vakondok csigát, gilisztát, tücsköt vitt a kicsinyeinek
Nyitva van a kertkapu
A tyúk, a liba és a kakas szökött ki
Akvárium
A 2. sz. kép egy másik akvárium halairól készült

A szerencsés megfejtők között Bilek-Bakcsi-Badacsonyi:
Utazás Sakkországba c. könyvét sorsolják ki.
A sorozat további kötetei 1989-ben jelenik meg.
Az olvasni még nem tudó gyerekek is bepillanthatnak a sakkozás rejtelmeibe, megszerethetik és megtanulhatják ezt az izgalmas játékot.

Nyerteseink:
BEDI BALÁZS, Cirák
HAJBA VERONIKA, Törtel
HIRT GÁBOR, Paks
KULCSÁR JUDIT, Bátonyterenye
PÁLI ANDREA, Budapest
PRESSZER ZSOLT, Sellye
SZTAONASZ GÉZA, Százhalombatta
KALÁSZI FANNI, Budapest
SZUKICS SÁNDOR, Somogysárd
SALGA ZSOLT, Jászdiós
ANTAL CSABA, Százhalombatta
HOMOKI ISTVÁN, Budapest
SZABÓ EMESE, Budapest
MOLNÁR ANDRÁS, Kőszeg
KOCZOL KATALIN, Pápa
SZOÓ BERNADETT, Bátonyterenye
MEDVÉS NORBERT, Nyírábrány
TÓTH ILDIKÓ, Orosháza
MIHÁLY GÉZA, Pécs
KOLOZSI NORBERT, Miskolc
HANZEL LÁSZLÓ, Szarvas
DABI ÁGNES, Szekszárd
HALÁSZ NIKOLETT, Tapolca
SOÓS ISTVÁN, Békés
SZABÓ ZOLTÁN, Bagamér
PÁVICS JUDIT, Barcs
KORDAI ZSUZSANNA, Budapest
PÁL BEÁTA, Bonyhád
Gagarin Ált. Isk. 1. b., Salgótarján

Helyreigazítás:

Októberi számunkból lemaradt néhány szerző és alkotó neve: A mellélet szakanyagát és fotóit Dr. Korsós Zoltántól kaptuk. Az Igaz történet Piciállatról c. írás Marék Veronikától származik.
A címlapfotót Homoki-Nagy Katalin készítette, a grafika Nagy Krisztina munkája.
Karlóczi Marianne és unokája portréját Kaunitz Tamás fényképezte.

Karácsonyi

mézeskalács

Andi és Bori karácsonyra mézeskalács díszeket készítettek:

75 dkg lisztet összekevertek 30 dkg cukorral, 15 dkg margarinnal, csipetnyi sóval, citromhéjjal, szegfűszeggel, fahéjjal. A liszt porzott, az őrölt fahéjtól prüszköltek. Mindezt összegyúrták 4 evőkanál langyos mézzel, ugyanannyi vízzel, egy egész tojással és egy teáskanál szódabikarbónával. *Ruhájukat három napig mosták.*

A tésztát egy napig állni hagyták, ujjnyi vastagra nyújtották, kivágták a formákat, diót, mandulát, szegfűszeget nyomkodtak beléjük.

A forró sütőben némelyik forma bizony odaégett, mert nem néztek utána elég sűrűn, igaz anya kérte, ne nyitogassák folyton a sütőt.

A fehér díszítést egy tojásfehérjéből és 12 dkg cukorból keverték, jól belefáradtak, pedig anya is besegített. Nem csoda, hogy a formákat *itt-ott megcserélték.*

Mindhárom sorba egy-egy oda nem illő forma keveredett. Segíts kiválasztani! Küldd be a megoldást, írd meg hány éves vagy!

Fotó: KAUNITZ TAMÁS

Grafika: STUIBER ZSUZSA

Játékszakértő: DR PÁLI JUDIT

Ajándékbontás

Foltos és barátai
izgalmukban összekeverték
az ajándékokat.
Csak egyikük kapta meg a sajátját.
Írd meg, ki az!
Ne feledd tudatni,
hány éves vagy!

afika: STUIBER ZSUSZA

Grafika: HORGAS ÁDÁM

ROSKADOZÓ KARÁCSONYFAÁG

Ha végigvizsgálgatod, rájössz, mennyi termés díszíti a fenyőágat. Számold össze és sorold fel őket. Írd meg, mire jutottál, rajzold le, te milyen díszt készítettél!

Grafika: ELEK LÍVIA

Játékszakértő: DR PÁLI JUDIT

BABRIKÁLJUNK!

A Törcsvár utcai óvoda középsősei Lenke óvó néni segítségével csomagolópapírt babrikálnak karácsonyra.

Széles ecsettel színes festékcsíkokat húznak a papírra, majd a recés szélű kartonnal keresztben elmázolják.

Fotó: HARIS LÁSZLÓ

Grafika: NAGY KRISZTINA

KÜKÜLLŐ-KALENDÁRIUM

Grafika: REICH KÁROLY

KÁNYÁDI SÁNDOR

Télelő

Szajzik a Küküllő:
hártyavékony jéggel
szegte be a szélét
a zimankós éjjel.

Kétoldalt a fűzfák
ezüst-zúzmarásak,
és olykor a ködtől
egymásig se látnak.

Hová lett a nyári
kedve zubogása?
Már a nap sem jár el
fürödni a gátra.

Legfönnebb úgy déltájt
hunyorít a vízre,
de még ő is mintha
fölötte elnézne.

Csak megkönyörül majd
valamelyik éjjel,
és bevonja véges-
végig ezüst jéggel.